

POSTANOWIENIE

Dnia 18 czerwca 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Dziergawka

w sprawie **A.K.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 18 czerwca 2026 r.

zażalenia na zarządzenie Zastępcy Przewodniczącego V Wydziału Karnego

Odwoławczego Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 10 marca 2026 r., sygn. akt V Ka 1217/25,

o nieuwzględnieniu wniosku oskarżonej o zmianę obrońcy z urzędu oraz odmowie

przyjęcia skargi od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 19 stycznia 2026 r., sygn. akt V Ka 1217/25,

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

utrzymać w mocy zaskarżone zarządzenie.

[WB]

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Pabianicach wyrokiem z dnia 9 kwietnia 2025 r., sygn. akt II K 639/23 oskarżoną A.K. uniewinnił od popełnienia zarzucanego jej czynu z art. 190a § 1 k.k. (k. 1120).

Apelację od powyższego wyroku na niekorzyść oskarżonej wniósł prokurator (k. 1136-1137).

Sąd Okręgowy w Łodzi wyrokiem z dnia 19 stycznia 2026 r., sygn. akt V Ka 1217/25 uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Pabianicach (k. 1431).

W dniu 26 lutego 2026 r. (data wpływu) oskarżona A.K. złożyła skargę na wyrok Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 19 stycznia 2026 r., sygn. akt V Ka 1217/25 oraz wniosła o zmianę adwokata z urzędu celem złożenia skargi na wyrok sądu odwoławczego (k. 1459-1508).

W dniu 2 marca 2026 r., obrońca z urzędu oskarżonej adw. M.S. złożyła na podstawie § 57 zbioru zasad etyki adwokackiej i godności zawodu pismo o braku podstaw do wniesienia skargi od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 19 stycznia 2026 r., sygn. akt V Ka 1217/25 (k. 1509-1510).

Zarządzeniem Zastępcy Przewodniczącego V Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 10 marca 2026 r., na podstawie art. 378 § 2 k.p.k. w zw. z art. 539f w zw. z art. 526 k.p.k. nie uwzględniono wniosku oskarżonej o zmianę obrońcy wyznaczonego z urzędu oraz odmówiono przyjęcia osobistej skargi od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 19 stycznia 2026 r., sygn. akt V Ka 1217/25 (k. 1549).

Na powyższe zarządzenie zażalenie wniosła oskarżona, wskazując, że wniosek o zmianę obrońcy jest uzasadniony, bowiem nie wynikał wyłącznie z faktu braku zaufania, a z powodu odmowy podjęcia przez obrońcę działań procesowych, zaś wydany wyrok przez sąd odwoławczy opiera się na twierdzeniach osób, które nie przedstawiły konkretnych i obiektywnych dowodów wobec oskarżonej (k. 1650-1652).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zasadnie Zastępca Przewodniczącego V Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w Łodzi nie uwzględnił wniosku oskarżonej o zmianę obrońcy wyznaczonego z urzędu (pkt 1 zarządzenia) oraz odmówił przyjęcia skargi od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 19 stycznia 2026 r., sygn. akt V Ka 1217/25 (pkt 2 zarządzenia).

Zgodnie z art. 526 § 2 k.p.k., jeżeli kasacja - odpowiednio również na podstawie art. 539f k.p.k. skarga na wyrok sądu odwoławczego - nie pochodzi od

prokuratora, Prokuratora Generalnego, Rzecznika Praw Obywatelskich albo Rzecznika Praw Dziecka, powinna być sporządzona i podpisana przez adwokata, radcę prawnego albo radcę Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej.

W niniejszej sprawie powyższy wymóg nie został spełniony, bowiem wniesiona skarga została sporządzona osobiście przez oskarżoną, a tym samym skarga nie spełniająca wymogów formalnych nie mogła zostać przyjęta. Jednocześnie, co istotne w niniejszej sprawie, oskarżona ma wyznaczonego z urzędu obrońcę, który w złożonym piśmie wskazał, że nie znalazł podstaw do wniesienia skargi od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 19 stycznia 2026 r., sygn. akt V Ka 1217/25. Powyższe stanowisko, które zostało sporządzone przez podmiot fachowy, jakim jest adwokat, w oparciu o analizę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, potwierdza zasadność zaskarżonego zarządzenia. Podkreślić należy, że wyznaczony w postępowaniu sądowym obrońca z urzędu nie jest ustanowiony po to, aby sporządzać pisma zgodnie z wolą i intencją osoby oskarżonej, ale w celu dokonania oceny akt sprawy pod kątem istnienia podstaw do wniesienia określonego pisma, co w sprawie przedmiotowej dotyczy skargi na wyrok sądu odwoławczego. Okoliczność, że przydzielony z urzędu obrońca nie dostrzegł możliwości wniesienia skargi od wyroku sądu odwoławczego, wbrew oczekiwaniom oskarżonej, nie daje podstaw do zmiany obrońcy z urzędu. Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego, prawo strony do skorzystania z bezpłatnej pomocy prawnej na etapie kasacyjnym (również skargowym zgodnie z art. 539f k.p.k.) nie oznacza dla sądu powinności wyznaczania skazanemu kolejnych obrońców z urzędu aż do uzyskania przez niego oczekiwanego efektu i, co do zasady, ogranicza się do przyznania skazanemu jednego obrońcy, który po zapoznaniu się z aktami sprawy sporządza w jego imieniu kasację albo opinię o braku podstaw do wniesienia tego środka (zob. postanowienie SN z dnia 15 września 2022 r., IV KZ 21/22). W związku zatem z otrzymaniem na koszt Państwa pomocy prawnej w postępowaniu skargowym oraz sporządzoną osobiście przez oskarżoną skargą, należało uznać ją za niespełniającą wymogów formalnych, bez wzywania oskarżonej do usunięcia braków formalnych oraz odmówić przyjęcia dotkniętej wadą skargi, jak uczyniono w zaskarżonym zarządzeniu.

W konsekwencji zasadnie Zastępca Przewodniczącego V Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w Łodzi nie uwzględnił wniosku oskarżonej o zmianę obrońcy wyznaczonego z urzędu i odmówił przyjęcia skargi od wyroku sądu odwoławczego.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy zaskarżone zarządzenie utrzymał w mocy.

[WB]

[a.ł.]